CBRN intsident

Ohuhinnang: keemilise, bioloogilise, radioloogilise või tuumamaterjali (CBRN: ingl k chemical, biological, radiological and nuclear) kuritahtlikust või terroristlikust kasutamisest põhjustatud sündmuse toimumise tõenäosus Eestis järgneva viie aasta jooksul on väike. Tehnoloogia areng ning droonide laiem kasutus võivad kaasa aidata rünnaku tõenäosuse kasvule pikemas perspektiivis, sest vajalik oskusteave ja vahendid on muutunud lihtsamini kättesaadavaks.

Nii terroristlikud rühmitused kui ka radikaliseerunud isikud on püüdnud korraldada EL-is suurte inimohvritega rünnakuid ning tekitada psühholoogilist ja majanduslikku survet ühiskonnale ja poliitilistele otsustele. Terroriorganisatsioonid ei ole Euroopas seni rünnakute puhul CBRN-materjale kasutanud, kuid selleks on tehtud ettevalmistusi. Terrorirühmitustel on soov hankida keemilisi, bioloogilisi, radioloogilisi ja tuumamaterjale või -relvi ning nad püüavad arendada suutlikkust nende hankimiseks ja kasutamiseks. Välistada ei saa ka selliste radikaliseerunud üksikisikute korraldatavaid rünnakuid, kes on mõjutatud ükskõik millistest äärmuslikest ideoloogiatest.

Lisaks terroristlikele organisatsioonidele võib CBRN-materjalidega rünnakuid seostada ka vaenulike välisriikidega. CBRN-materjale on kasutatud ka sõjalistes konfliktikolletes sh Ukrainas rünnakute läbiviimisel. Sõjaliste konfliktide korral esineb alati tõenäosus, et massihävitusrelvad võivad sattuda ka terrori- või muude äärmusrühmituste kätte.

Eestis toimunud CBRN-sündmused on senini olnud seotud CBRN-materjalide salakaubaveo juhtumitega kriminaalse tulu saamise eesmärgil.

CBRN-materjalidega seotud juhtumid on harvaesinevad, kuid võivad olla väga raskete tagajärgedega. Lisaks otsestele mõjudele sündmuskohal võib intsident põhjustada ebakindlust ja paanikat ühiskonnas, valeinformatsiooni levimist massiteabevahendites ja sotsiaalmeedias ning kahjustada riigi mainet.

OHUD

- ✓ Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri (IAEA) Incident and Trafficking andmebaasi (ITDB) alusel on 2024. aasta seisuga registreeritud 147 sündmust, mis olid seotud kiirgusallika või tuumamaterjaliga seotud intsidentidega. Kiirgusallikatega seotud intsidentide esinemine ei ole ka Eesti kontekstis välistatud.
- ✓ Eestis on kiirgusallikate varguse oht hetkel väike ning kiirgusallikate hoiustamise asukohad

- ✓ rakendavad täiendavaid turvameetmeid.

- ✓ Eestis on suurõnnetuse ohuga ja ohtlikke ettevõtteid 2024. aasta seisuga kokku 68, milles käideldakse suuremas koguses ohtlikke kemikaale. Eestis on kemikaalide hoiustamiskohtade ründamise tõenäosus hetkel väike.

- ✓ On riike ja terrorirühmitusi, kes kasutavad bioloogia, sealhulgas mikrobioloogia ja geenitehnoloogia arengut, et luua massihävitusrelvi. Ka Eestis ei ole välistatud, et äärmuslikust ideoloogiast mõjutatud isikud kasutavad toksiine (näiteks ristiini) rünnaku läbiviimiseks.

Ava kõik

Loe veel

Aastaraamatud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis

Siseturvalisuse arengukava 2020–2030, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis

Programm „Siseturvalisus 2024–2027“, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis

Ohtlikud ja suurõnnetuse ohuga ettevõtted, Päästeamet avaneb uues vahekaardis

2025 Factsheet (EN), IAEA Incident and Trafficking Database (ITDB) avaneb uues vahekaardis

Handbook to combat CBRN disinformation (EN), United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI)

Viimane uuendus 20.11.2025